

SUOMALAIS-NORJALAINEN RAJAVESISTÖKOMISSIO
NORSK-FINSK GRENSEVASSDRAGSKOMMISSJON

Suomalais-norjalaisen rajavesistökomission suositukset 2012

Tenon-Näätämojoen-Paatsjoen kansainvälisen vesienhoitoalueen seurantaohjelma

Vesistön tilan seuranta luo tietoperustan vesistön käytön ja suojelun suunnittelulle sekä pitkän aikavälin muutosten ymmärtämiselle. Komissio pitää tärkeänä, että seurannalla saadaan yhtenäinen ja monipuolinen kokonaiskuva vesien tilasta. EU:n vesipolitiikan puitedirektiivin mukaan (toimeenpantu Suomessa lailla vesien- ja merenhoidosta) vesienhoitoalueen seurantaohjelman tulee koostua perusseurannasta, toiminnallisesta seurannasta sekä tarvittaessa tutkinnallisesta seurannasta. Ohjelman havaintopaikkojen tulee olla pitkäaikaisia, ja seurannan tulee sisältää riittävä määrä myös biologisia laatutekijöitä.

- Komissio suosittelee, että Suomen ja Norjan vastuulliset viranomaiset valmistelevat, ja toimeenpanevat yhteisen pintavesien tilan seurantaohjelman Tenon-Näätämojoen-Paatsjoen kansainvälisellä vesienhoitoalueella ottaen huomioon EU:n vesipolitiikan puitedirektiivin asettamat vaatimukset.

Luotsivelvoite Tenojoen suulla liikkuville aluksille

- Suomalais-norjalainen rajavesistökomissio suosittelee, että Norjan viranomaiset palauttavat luotsausvelvoitteen yli 70 metriä pitkille aluksille niiden kulkiessa Tenojoen suulla.

Kulkuväylä Jouluvuonoon kulkee kapean salmen kautta. Nykyisin yli 70 metriä pitkien aluksien kuljettamiseen salmen läpi vaaditaan ainoastaan veneenkuljetuslupa. Navigointi pitkin kulkuväylää Jouluvuonoon on vaativaa johtuen voimakkaista vuorovesivirtauksista ja Tenojoen virtaamista, vaihtelevista tuuliolosuhteista ja kapeasta väylästä, jossa on monia jyrkkiä kaarteita. Suurten alusten liikkuminen kulkuväylässä on niin vaativaa, että se edellyttää luotsausvelvoitteen palauttamista.

Väylä kulkee suoraan läpi Tenojoen suun luonnonpuiston, joka on maailmanlaajuisesti ainoalaatuinen ja suuressa määrin koskematon jokisuisto. Alue on yksi kansainvälisesti merkittävistä kosteikoista ja pitkin vuotta tärkein ravinnonlähde monille eurooppalaisille lintulajeille. Lisäksi joensuun hiekkasärkillä oleskelee ajoittain satoja kirjohylkeitä. Paikka on koko Norjassa ainoa, jossa kirjohylkeet synnyttävät poikasensa hiekkasärkille.

Onnettomuus, jonka seurauksena öljyä pääsisi luontoon, olisi katastrofaalinen Tenojoen suun eläimistölle. Lisäksi on vaikeaa arvioida seurauksia, joita mahdollisesta onnettomuudesta aiheutuisi Tenon vesistön lohikannoille.